

استقبال از بهار و عید نوروز

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: نوروز روزی است که در آن پیامبر صلی الله علیه و آله برای حضرت علی علیه السلام در غدیر خم پیمان گرفت و آنانکه آنجا بودند به ولایت آن حضرت اقرار کردند و خوشا به حال کسی که آن را نگاه داشت و بدا به حال کسی که آن را زیر پا نهاد. نوروز روزی است که در آن قائم ما اهل بیت ظاهر می‌شود و خداوند او را بر دجال پیروز می‌سازد و نوروزی نیست که ما در آن منظر فرج نباشیم چرا که آن روز از برای ماست.

ضمن گرامیداشت ایام فاطمیه و توصیه به شما عزیزان دانش آموزان برای رعایت حرمت ایام فاطمیه در عید نوروز، جهت معرفی عید باستانی نوروز این بروشور به شما خانواده گرامی و دانش آموز عزیز تقدیم می‌گردد به امید ایام خوش در سال جدید.

خانه تکانی (رفت و روب) قبل از عید نوروز: خانه تکانی از رسوم بسیار قدیمی آماده شدن برای عید نوروز است و یکی دو هفته پیش از عید؛ خانه تکانی انجام می‌گیرد؛ حتی تمیزترین خانه ها هم مدتی مانده به نوروز، برای شگونش هم که شده از بالا تا پایین رفته و شسته و برق انداخته می‌شوند.

خرید لباس برای عید نوروز و تهیه عیدی برای اعضای خانواده: از یکی دو ماه قبل از عید مردم به بازار می‌روند و لباس عیدشان را می‌خرند. در گذشته مردم معمولاً پارچه‌هایی را خریداری می‌کردند که رنگ روشن داشت و معتقد بودند اگر لباس را خودشان بدوزند بهتر است. پیامبر(ص): به یکدیگر هدیه بدهید تا رشته‌ی محبت میان شما استوار شود. در همین راستا آموزشگاه اقدام به برگزاری جشنواره کودک نیکوکار نموده است تا در عید باستانی شادیهایمان را تقسیم کنیم. عیدی دادن یکی از مراسم نوروز است.

سبز کردن سبزه‌ی عید: سبز کردن گندم، عدس، تره تیزک، ماش از ده پانزده روز به عید نوروز مانده در خانه‌ها صورت می‌گیرد. معمولاً برای این کار در ظرفی دانه برای سلامتی (به ترتیب نام اعضای خانواده را می‌آورند) می‌ریزند.

چهارشنبه‌سوری: یکی از جشن‌های ایرانی است که قبل از عید برگزار می‌شود. واژهٔ «چهارشنبه‌سوری» از دو واژهٔ «چهارشنبه» (نام یکی از روزهای هفته) و «سوری» که در زبان کُردی به معنی «سرخ» است ساخته شده، که اشاره به سرخی آتش دارد. برگزاری چهارشنبه‌سوری، که در همهٔ شهرها و روستاهای ایران سراغ داریم، بدین صورت است که شب آخرین چهارشنبه‌ی سال (یعنی نزدیک غروب آفتاب روز سه‌شنبه)، بیرون از خانه، جلو در، در فضایی مناسب،

آتشی می افروزند، و اهل خانه، زن و مرد و کودک از روی آتش می پرند. از دیگر مراسم این شب؛ اسفند دود کردن و آجیل خوردن، فال گرفتن یا " فال گوش ایستادن " (که در کوی و گذر به حرف عابران گوش دادن و از مضمون آن ها برای نیت خود تفاعل زدن.) و "قاشق زنی " (که افراد روی خود را می پوشانند و با قاشق، یا کلید به خانه ها در می زنند، صاحب خانه شیرینی، میوه و یا پول در ظرف آنها می گذارد.) متاسفانه امروزه تحت نام چهارشنبه سوری افرادی با منفجر کردن ترقه و پراکندن آتش سلامتی خود و مردم را به خطر می اندازند پس امیدواریم ، زیبایی این رسم کهن ایرانی را با انجام کارهای خطرناک و استفاده از وسایل خطرناک آتشبازی تبدیل به حادثه نکنند. بر اساس گزارشات موجود هیچ فردی و هیچ گروه سنی از خطرات حوادث ناشی از این آتشبازی ها در امان نیستند **ولی پسران زیر ۱۶ سال بیشتر در معرض خطر هستند.** با رعایت نکات ایمنی زیر هم از شادی جشن دیرینه چهارشنبه سوری لذت ببرید و هم از خطرات احتمالی آن اجتناب کنید: **آتش بازی در نزدیکی پمپ بنزین ها، وسایل نقلیه که حامل بنزین و مواد سوختی هستند، در صورت کمترین نشت از وسایل نقلیه، و حتی در شرایط عادی این وسایل را به بمبی تبدیل می کند.** وقتی آتش روشن می کنید؛ توصیه می شود که آتش در حجم کم باشد و از ریختن مواد نظیر نفت، بنزین و الکل روی آتش جدا خودداری کنید. از انداختن مواد تحت فشار (مانند کپسولها ، اسپری حشره کش و ...) و وسایل شیشه ای (مانند شیشه آب، آمپول، ...) و قوطی های فلزی (مانند قوطی های اسپری و کنسرو) به درون آتش جدا بپرهیزید؛ زیرا به علت دارا بودن خاصیت انفجاری، ذرات آن پرتاب و وارد چشم می شود. **از حمل مواد محترقه و منفجره در جیب هایتان اجتناب کنید.** افرادی که مواد را در جیب، کیف و یا کمد نگهداری می کنند به علت درجه آتشگیری پایین بزودی مواد مشتعل ؛ و خسارات جانی و مالی فراوانی را بارمی آورند. **از پرتاب فشفسه، و سایر مواد آتش زا روی شاخه درختان، پشت بام و بالکن منازل خودداری کنید.** فقط در فضای باز اقدام به استفاده از فشفسه نمائید و هیچگاه آن را در فضای بسته استفاده نکنید. فشفسه های عمل نکرده را مجددا روشن نکنید. هنگام استفاده از فشفسه، دستتان را باز نگهداشته و از جلوی صورتتان دور نگهدارید تا **دچار سوختگی نشوید.**

حاجی فیروز یا حاجی پیروز : نشانه ی سنتی از نوروز است که در روزهای نزدیک به عید نوروز در کوچه ها و خیابان های ایران ظاهر می شود. حاجی فیروز مردی است لاغراندام با چهره سیاه کرده و لباسی به رنگ قرمز همراه با کلاه دوکی شکل قرمز، دایره و دنبکی به دست می گیرد، به خیابان می آید و به شادی و شیرین کاری و خواندن شعرهای ضربی می پردازد. مردم از هر سنی دور او جمع می شوند و همراه با او شادی می کنند. گفته می شود که سیاهی رخساره وی، نماد سرما و

شب‌های بلند و سرد زمستان است .

شعرهای حاجی فیروز

ارباب خودم سامالا علیکم ارباب خودم سر تو بالا کن، ارباب خودم منو نیگا کن

ارباب خودم بزبز قندی، ارباب خودم چرا نمی‌خندی؟

بشکن بشکنه بشکن، من نمی‌شکنم بشکن، اینجا بشکنم یار گله داره

اونجا بشکنم یار گله داره این سیاه بیچاره چقد حوصله داره

سفره هفت سین: بزرگترین نماد آیین نوروز "هفت سین" است. **هفت سین** سفره/ایست که

ایرانیان هنگام نوروز می آرایند و فلسفه هفت سین؛ عدد هفت؛ مقدس است. ایرانیان باستان این

عدد را با هفت جاودانه مقدس ارتباط می دادند. در نجوم عدد هفت، خانه آرزوهاست و رسیدن به

امیدها را در خانه هفتم نوید می دهند. برای تحویل سال در یکی از اتاق های خانه شان سفره

می اندازند . تمامی مواردی که بر سر سفره هفت سین قرار می گیرند دارای معانی خاصی هستند

که برای شروع سال نو آنها طلب می کنیم و البته در هر منطقه معنا و تنوع این موارد متفاوت

است، پیش از هر چیز آیین و قرآن در آن می گذارند و بعد هفت سین را می گذارند. سفره هفت

سین می تواند شامل : **سبزه** « معتقدند که شادابی و خرمی را در طول سال به همراه دارد »؛

گیاه اسپند نمادی از «بوی خوش دربردارنده مواد ضد میکروبی»؛ **سکه** که نماد «دارایی»

؛ **سماق** « برای دندان درد مفید است و اشتها را تحریک می کند»، **سیر** « خواص طبی و درمانی و

دفع بیماری»، **سنجد** نمادی از «علاقه»، **سمنو** به «سبب داشتن گندم نشان برکت و باعث

تقویت عمومی بدن»، **سرکه** « نوعی ماده پاک کننده»، **سبب میوه** ای به نشان «سلامت»؛

سنبل ؛ می توان از آینه «برای رفع کدورت و یکرنگی»، **کتاب قرآن**، «کتاب مقدس»؛ مجموعه

اشعار از قبیل **دیوان حافظ** و **شاهنامه فردوسی**، **شمع** روشن به نیت «روشنایی و طول عمر

اعضای خانواده»، **تخم مرغ رنگ کرده** به نیت «برکت و روزی؛ که معمولا به تعداد اعضای

خانواده تهیه میشود»؛ **گل** « به نیت شادابی»، **شیرینی** « به معنای شیرین کام بودن در تمام

روزهای سال است»، **آجیل و نان** و **میوه یا مقداری برنج** هم نشان از « پر برکت بودن سفره دارد.

«؛ **گلاب**، **تنگ** یا **کاسه** آب معمولاً **حاوی ماهی** به نشانه «زندگی و پایداریست»؛ مرکبات

به خصوص **نارنج** «نماد کره ی زمین»؛ **بیدمشک** بشارت دهنده ی «بهار»، نام برد. برخی بر این

باورند که سکه که نماد «دارایی» و آب که «نماد پاکی و روشنایی» است بهتر است در کنار هم قرار

گیرند و سکه را درون ظرفی از آب سر سفره می گذارند. یا به امید ازدیاد ثروت، سکه را بر آینه

می گذارند. **پیدایش نوروز** : کوروش دوم بنیان گذار هخامنشیان، نوروز را در سال ۵۳۸ قبل از

میلاد، جشن ملی اعلام کرد. وی در این روز برنامه‌هایی برای ترفیع سربازان، پاکسازی مکان‌های

همگانی و خانه‌های شخصی و بخشش محکومان اجرا می‌نمود. مراسم نوروز؛ در زمان داریوش

یکم، در تخت جمشید برگزار می‌شد. **زمان نوروز:** روز آغاز اعتدال بهاری (برابری شب و روز) و آغاز سال نو؛ در تقویم هجری خورشیدی لحظه تحویل سال تعیین کننده نخستین روز از ماه فروردین است، چنانچه سال قبل از ظهر و در نیمه اول شبانه روز تحویل شود همانروز نوروز است و در صورتیکه تحویل بعد از ظهر باشد فردای آن نوروز است. در کشورهایی مانند ایران و افغانستان که تقویم هجری شمسی به کار برده می‌شود، نوروز، روز آغاز سال نو است.

یکی از آداب عید نوروز، موقع تحویل سال نو همه اهل خانه با لباس نو بر سر سفره می‌نشینند. مادر اسپند دود می‌کند و با روشن کردن شمع، بر روشنایی خانه و زندگی تاکید می‌شود. قرآن خوانده می‌شود تا در آغاز سال نو دل‌ها به سوی خداوند بزرگ سوق داده شود و از خداوند مهربان خواسته شود که در این سال جدید نیز یار و مددکار اهل خانه باشد، بوسیدن قرآن در ساعات تحویل سال از جمله آداب سال تحویل است. و برای سلامتی اعضای خانواده و افراد جامعه همگی دعا می‌کنند. افراد خانواده بعد از تحویل سال نو با هم روبوسی کرده و عید را به هم تبریک می‌گویند و برای هم سال خوب و پربرکتی را آرزو می‌کنند. افراد خانواده به یکدیگر عیدی می‌دهند.

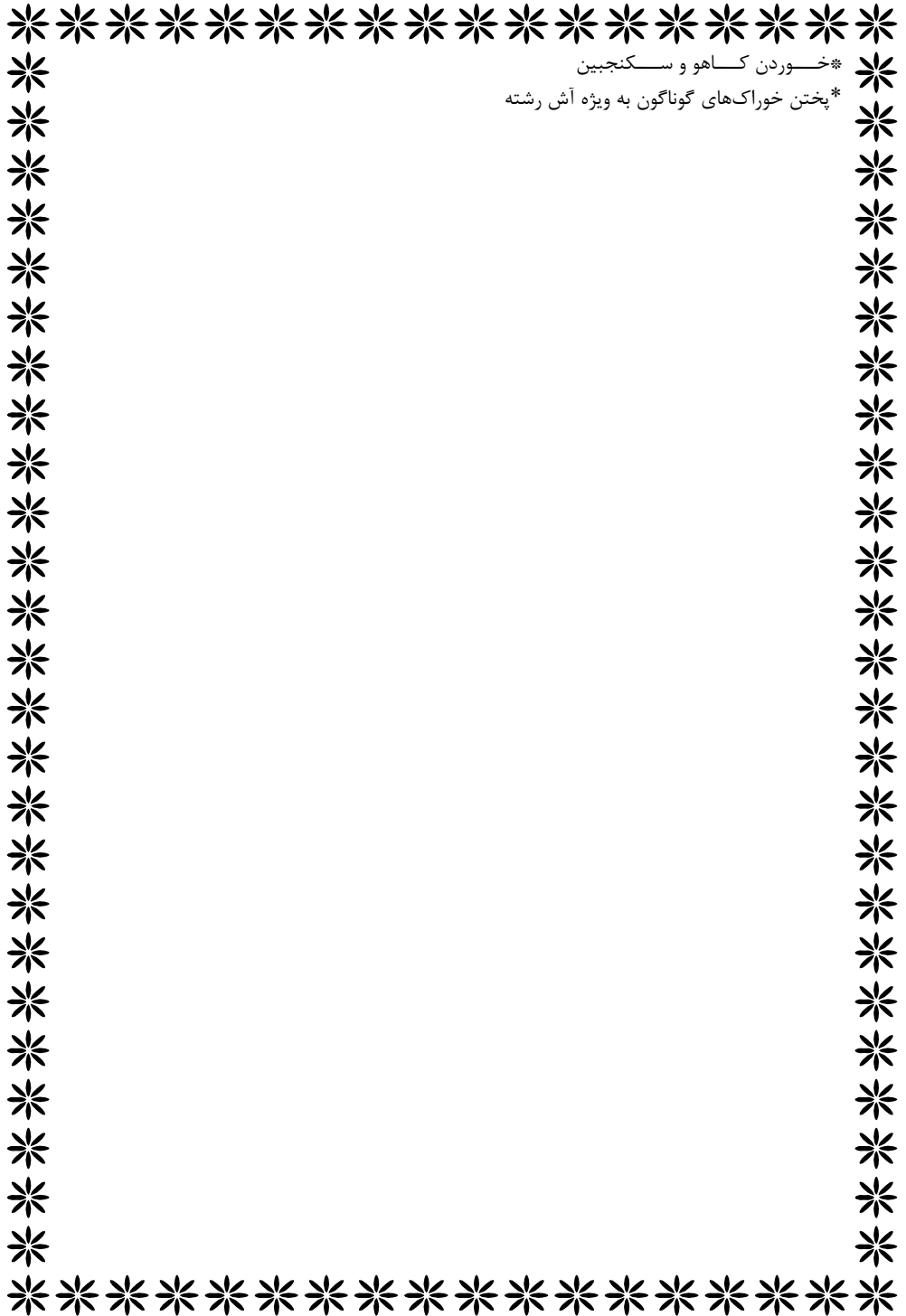
عید دیدنی یا دید و بازدید نوروزی: رسم است که روز نوروز، نخست به دیدن بزرگان فامیل، طایفه و شخصیت‌های علمی و اجتماعی می‌روند. در بسیاری از این عید دیدنی‌ها، همه اعضای خانواده شرکت دارند. عید دیدنی از روزهای نخست فروردین - که تعطیل رسمی است - آغاز شده و گاه تا سیزده فروردین بین خویشاوندان و دوستان و آشنایان ادامه دارد. تا زمانی که "مسافرت‌های نوروزی" رسم نشده بود، در شهرها و محله‌ها دید و بازدید‌های نوروزی، وظیفه‌ای کم و بیش الزامی به شمار می‌رفت؛ در حالی که چه بسا آشنایانی هستند که فقط سالی یک بار، آنهم در دید و بازدیدهای نوروزی، به خانه یکدیگر می‌روند.

سیزده‌به‌در: بعضی سفره را در مدت سیزده روز نوروز نگه می‌دارند و در پایان این دوره، در روز سیزده نوروز، سبزه را به آب می‌دهند. سیزدهمین روز فروردین ماه و از جشن‌های نوروزی است. در تقویم‌های رسمی ایران این روز **روز طبیعت** نامگذاری شده است و از تعطیلات رسمی است. برخی بر این باورند در این روز باید برای راندن نحسی از خانه بیرون روند و نحسی را در طبیعت به در کنند. هیچ سندی وجود ندارد که مردمان نسل‌های پیشین از نحسی سیزده سخن گفته باشند، گفته می‌شود ایرانیان باستان در آغاز سال نو پس از دوازده روز جشن گرفتن و شادی کردن که به یاد دوازده ماه سال است، روز سیزدهم نوروز را که روز فرخنده ایست به باغ و صحرا می‌رفتند و شادی می‌کردند و در حقیقت با این ترتیب دوره ی نوروز را به پایان می‌رسانیدند.

هر روزتان نوروز
نوروزتان پیروز

*گـرـه زدن سـبـزـه

*سبزه به رود سپردن

* خوردن کاهو و سکنجبین

* پختن خوراک‌های گوناگون به ویژه آش رشته